

TIL SUNDHEDSUDVALGET I FOLKETINGET.

Det er med stor bekymring, at jeg har læst udkastet til lovforslaget om regulering af E-cigaretter, eller som jeg foretrækker at kalde dem – E-dampere.

Som alle brugere der har haft en positiv oplevelse med disse, er jeg naturligvis biased i min opfattelse, men jeg vil stadig gerne komme med mine oplevelser og mine tanker omkring en regulering. I denne forbindelse er det værd at nævne, at jeg er forbruger og ikke forhandler.

Jeg kan ikke påstå, at jeg har været uvidende om risici ved tobaksrygning, da jeg i min skolegang har været i målgruppen for kampagnen "Røgfri Årgang", men alligevel endte jeg med at tænde smøgerne. Jeg har flere gange forsøgt at stoppe, både med og uden de anerkendte rygestop-produkter – og hver gang er jeg på et eller andet tidspunkt faldet i igen.

Vendepunktet kom da min hustru – som aldrig har været ryger – foreslog mig at prøve e-cigaretter. Jeg gik derfor ned i min lokale Lidl og købte en e-cigaret af mærket SKANDI. Denne e-cigaret ligner en konventionel cigaret – i dampersprog ofte refereret til som en "Cig-alike". Succesen var dog til at overse. Produktet var ustabil, og inden for 2 uger, var batteridelen defekt.

Heldigvis var jeg begyndt at søge informationer om e-dampere på internettet og fandt frem til forskellige facebook-grupper, hvor jeg hurtigt kunne få vejledning om skidt og kanel på markedet, så hurtigt fik jeg bestilt et nyt sæt af EGO-T typen med CE4-tanke (standard begynder-system dengang).

Jeg skulle vænne mig til dette nye apparat, og i begyndelsen havde jeg da også svært ved at holde mig fra cigaretterne. Det der gjorde udslaget var at jeg valgte tobakssmagsvarianterne fra og fik væsker med nikotin. Pludselig dampede jeg med en smag af Absinthe og med en væskestyrke på 5mg/ml – en styrke jeg siden reducerede til 3 mg/ml og i dag damper jeg uden nikotin.

Hvor farlig var denne væske så? Det kommer an på hvilke kilder man betragter. I mange år har man opereret med en LD50 faktor (Lethal Dose, 50% of population) på 0.5-1mg pr. kg. Legemsvægt. Dette tal er der dog efterhånden stillet spørgsmålstejn ved, og ser man på den engelske Wikipedia anslås i stedet en værdi på mellem 6.5 og 13mg pr kg legemsvægt når nikotinen er indtaget oralt. Hvis vi anvender den nedre grænse på 6.5mg, ville et barn skulle indtage 130mg nikotin for at have en 50/50 risiko.

Tager vi udgangspunkt i udkastets forslag til maksimalt indhold per salgseenhed på 10 ml, ville et barn på 20 kg (omkring 4-4½ år) skulle åbne og tømme lige på den anden side af 2½ flaske med den maximale styrke jeg anvendte. Dette er meget lidt sandsynligt.

Tager vi i øvrigt udgangspunkt i tal fra landbruget (www.landbrug-ph.dk der har sine oplysninger fra DLG), så taler vi LD50 doser på 30mg/kg legemsvægt.

Men nu er dette med al sandsynlighed ikke en reel risiko, jeg har i hvert fald stadig tilgode at møde en damper, der opbevarer sin nikotinholdige væske inden for børns rækkevidde. Selv har jeg et væghængt skab som alt mit dampgrej inkl. væsker (som ikke længere indeholder nikotin) opbevares i. Skabet hænger i en sådan højde at mine 2 børn ikke kan nå det – og derudover er der lås på.

Hvad er det så jeg er bekymret for ift. udkastet?

Lad os lige starte med de positive ting:

- Jeg er ikke imod en regulering af markedet, for der har været "lykkeriddere" imellem, der har solgt noget skrammel. Den slags har det dog med at rygtes i damperkredse, hvilket i sig selv kan have en regulerende effekt på kvaliteten af det udbudte udstyr.
- Krav om børnesikring af låg – supergod ide. Dette er i øvrigt allerede vidt udbredt i handlen.
- §12, stk. 4: *Der må kun anvendes ingredienser med høj renhed til fremstilling af den nikotinholdige væske.* Ja tak – krav om at ingredienserne skal være af farmaceutisk kvalitet, tror jeg ikke nogen kan have noget imod!
- Forbud mod salg til unge under 18. I mine ganske fornuftigt, dog har jeg min tvivl om hvorvidt dette kan blive håndhævet, især hvis produkterne ender i dagligvarebutikkerne.

De problematiske ting:

- §3 er et de facto forbud fra lovens vedtagelse om at sælge udstyr der ikke er anmeldt og godkendt. Givet at man ikke kan forhåndsanmelde produkter før lovens vedtagelse, er der tale om et halvt års salgsforbud. Jeg kender ikke til ret mange forretninger der ville kunne overleve uden salg i 6 mdr. Dertil kommer stk. 2 der kræver en ny anmeldelse for hver væsentlig ændring. Lad os tage et eksempel:
En af mine væskebeholder er købt med et system med en enkelt fordampningsenhed (coil). Denne kommer så i en ny udgave, hvor der er dobbelt-coil. Dette ville kræve en ny anmeldelse med dertilhørende gebyr.
- §4 stk. 1 stiller krav om oplysninger om doser og optagelse af nikotin ved forbrug under normale betingelser – men sådan som de fleste apparater er udformet med en løs batteridel og et tanksystem, kan man på ingen måde forudse dette, da det kommer an på coilens udformning, væskeflow og styrke på væsken.
- §14 ad 2: Jeg har meget svært ved at se hvordan man skulle kunne børnesikre selve e-damp-aggregatet. Selv de såkaldte cigalikes kan ikke børnesikres. Med mindre man med børnesikring mener at der skal være en knap der skal trykkes ind for at aktivere batteriet.
- §15: Der er allerede initiativ til en fælles europæisk standardisering, herunder et arbejde i Dansk Standard, som Brancheforeningen for E-Cigaretforhandlere deltager i. Hvordan kan man lovgive med henvisning til standarder som end ikke er i nærheden af at være på plads endnu?
- §42: Her står der faktisk, at Sikkerhedsstyrelsens afgørelse er endelig og der ikke kan klages over den. For mig at se svækker det retssikkerheden for distributørerne. Jeg har naturligvis tiltro til at Sikkerhedsstyrelsen altid handler på reelt grundlag, men at fjerne klagemuligheden anser jeg principielt som værende problematisk.
- §44: Her omfattes e-damp-aggregater af forbuddet mod markedsføring af tobaksprodukter, men i foregående paragraffer (bl.a. §3) fastslås det at markedsføring først må ske når produktet er korrekt registreret. Her er altså en direkte modstrid i lovtæksten.
- Hele inkluderingen af e-cigaretter under loven om røgfri miljøer. Vi har som dampere aktivt valgt røgen fra. Nu vil I jage os ud i den igen. Jeg mener ikke, at vi skal gå og dampe henover køledisken eller sidde og dampe i busserne, da det kan være til gene for vores medborgere (på samme linje som folk der ikke forstår at dæmpe deres brug af ex. Parfume), så gensidig respekt og hensyntagen er selvfølgelig på sin plads. Men at tvinge os ud i røgzoner går mod det vi aktivt har valgt fra.

Dette er naturligvis ikke udtømmende, men jeg mener ikke det er formålstjenligt at kommentere samtlige paragraffer.

Dykker vi ned i baggrunden for lovforslaget finder vi under Pkt. 2.1 følgende tekst:

Sundhedsstyrelsen kan dog konstatere, at de fleste væsker til elektroniske cigaretter indeholder nikotin i en blanding af propylenglykol og/eller glycerol (glycerin), vand og smagsstoffer, samt at disse også findes i elektroniske cigaretter uden nikotin. Propylenglykol og glycerol er bl.a. kendt for at irritere luftvejene, ligesom stofferne kan virke udtørrende på slimhinder i øjne og mund. Sundhedsstyrelsen oplyser endvidere, at der er fundet eksempelvis formaldehyd og acetaldehyd i væskekerne. Særligt fundet af for-maldehyd er bekymrende, da dette er et kræftfremkaldende stof. Sundhedsstyrelsens overordnede vurdering er således, at der er potentielle helbredsrisici forbundet med flere indholdsstoffer end blot nikotin i brugen af elektroniske cigaretter.

Det er korrekt at studier har påvist formaldehyd. Problemet med dette er imidlertid, at enten er der tale om decideret forkert brug af aggregaterne på en måde som ingen damper ville anvende dem – eller også er mængderne så små at de er ækvivalente med de koncentrationer der naturligt forekommer i udåndingsluft. Der er i øvrigt en udmærket publikation omkring emissioner og grænseværdier at finde her:

<http://www.biomedcentral.com/content/pdf/1471-2458-14-18.pdf>

Gebyrerne for anmeldelse og opretholdelse af tilladelse til salg er kvælende for branchen. Især hvis hver smagsvariant skal anmeldes for sig. Styrken ved e-damp, hvis man ønsker at bruge dette som rygestopmiddel, er at styrken kan tilpasses i modsætning til de traditionelle nikotinerstatningsprodukter, hvor der er fastsatte styrker.

Det vil derfor give mening, at tilladelsen til salg af nikotinholdige væsker udelukkende baseres på den kraftigste styrke man som forhandler ønsker at sælge (hvilket givetvis ville være 20mg/ml), idet væskens egenskaber ikke ændres ved en lavere styrke udover at der optages mindre nikotin/ml. Hertil kan så komme x antal varianter i sammensætning af forholdet mellem propylenglykol (PG) og vegetabilsk glycerin (VG). En forhandler kunne dermed vælge at søge om tilladelse til fx en base udelukkende baseret på PG, en på 50/50 og en på 100% VG (til PG-allergikere). Smagsstofferne ser jeg personligt ikke som relevante i anmeldelsesøjemed udover at disse skal være fødevaregodkendte.

I forbindelse med dette henviser jeg i øvrigt til høringssvar fra BECIG.

En ikke-anskuet vinkel er samtidigt den miljømæssige gevinst ved at der bliver færre cigaretskodder i naturen jo flere der vælger dampen. Det synes jeg bestemt også er værd at tage med.

Jeg er glad for min damp. Har jeg erstattet en vane med en anden? Ja. Stopper jeg en dag med at dampe? Det er ikke usandsynligt, idet jeg kan gå et par dage uden at dampe. Men det er min livline når jeg bliver presset og hvor jeg normalt ville have taget en smøg.

Påstår jeg det er sundt at dampe? Nej. Påstår jeg det er sundere end at ryge? JA, klart!

Mener jeg at man skal begynde at dampe i stedet for at begynde at ryge? Nej, man skal lade være med at begynde på noget af det.

Jeg ved at I har modtaget rigtig mange henvendelser fra folk der gerne ville fortælle deres historier. Lyt til dem. Lad os beholde muligheden for at vælge et produkt der rent faktisk hjælper. Kan dit dampgrej i øvrigt forveksles med en "analog" cigaret? Døm selv:

Med venlig hilsen

Asbjørn Hoffskov Lund